EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

3. 7. 2013

B7-0362/2013 }
B7-0364/2013 }
B7-0365/2013 }
B7-0366/2013 }
B7-0367/2013 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 110 odst. 2 a 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
PPE (B7-0362/2013)
S&D (B7-0364/2013)
ECR (B7-0365/2013)
Verts/ALE (B7-0366/2013)
ALDE (B7-0367/2013)

o situaci v Egyptě
(2013/2697(RSP))

Cristian Dan Preda, Bernd Posselt, Tokia Saïfi, Roberta Angelilli, Arnaud Danjean, Krzysztof Lisek
za skupinu PPE
Véronique De Keyser, Libor Rouček, Pino Arlacchi, Emine Bozkurt, Saïd El Khadraoui, Ana Gomes, Richard Howitt, María Muñiz De Urquiza, Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri, Joanna Senyszyn, Boris Zala
za skupinu S&D
Guy Verhofstadt, Marietje Schaake, Graham Watson, Edward McMillan-Scott, Sarah Ludford, Kristiina Ojuland, Louis Michel, Angelika Werthmann, Izaskun Bilbao Barandica, Alexandra Thein, Hannu Takkula, Robert Rochefort, Ramon Tremosa i Balcells, Marielle de Sarnez

za skupinu ALDE
Judith Sargentini, Franziska Katharina Brantner, Hélène Flautre, Barbara Lochbihler, Raül Romeva i Rueda, Bart Staes, Tarja Cronberg, Nicole Kiil-Nielsen, Helga Trüpel
za skupinu Verts/ALE
Charles Tannock, Ryszard Czarnecki, Sajjad Karim, Adam Bielan
za skupinu ECR

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Egyptě
(2013/2697(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Egyptě, zejména na usnesení ze dne 14. března 2013[1],

– s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 8. února 2013 o arabském jaru,

– s ohledem na závěry ze zasedání Rady pro zahraniční věci ve dnech 27. února 2012, 25. června 2012, 31. ledna 2013 a 8. února 2013 o Egyptě a ze dne 31. ledna 2013 o podpoře EU určené na udržitelné změny ve společnostech v procesu transformace,

– s ohledem na prohlášení o plánovaných demonstracích v Egyptě, která dne 28. června 2013 vydala vysoká představitelka Catherine Ashtonová,

– s ohledem na prohlášení vysoké představitelky Catherine Ashtonové ze dne 3. července 2013 o situaci v Egyptě a ze dne 28. června o demonstracích plánovaných v Egyptě u příležitosti prvního výročí uvedení prezidenta Mursího do úřadu,

– s ohledem na prohlášení, které dne 6. června 2013 učinil předseda Evropského parlamentu Martin Schulz ohledně odsouzení 43 pracovníků nevládních organizací v Egyptě, a na společné prohlášení vysoké představitelky Catherine Ashtonové a komisaře Štefana Füleho ze dne 5. června 2013 týkající se rozsudků, jež byly vyneseny nad egyptskými nevládními organizacemi, a na prohlášení mluvčího vysoké představitelky Catherine Ashtonové ze dne 2. června 2013 o novém zákoně o nevládních organizacích v Egyptě,

– s ohledem na dohodu o přidružení uzavřenou mezi EU a Egyptem v roce 2001, která vstoupila v platnost v roce 2004, posílenou akčním plánem z roku 2007, a na zprávu Komise o pokroku při jejím provádění ze dne 20. března 2013,

– s ohledem na schůzi pracovní skupiny EU, která se konala ve dnech 13. a 14. listopadu 2012 a na její závěry,

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966, mezi jehož smluvní strany Egypt patří,

– s ohledem na prohlášení generála Abd al Fattáha Chalíla as-Sísího, předsedy Nejvyšší rady ozbrojených sil Egypta ze dne 1. července 2013, a na politický plán představený „Hnutím 6. dubna“,

– s ohledem na prohlášení Vysoké komisařky OSN pro lidská práva ze dne 8. května 2013 a generálního tajemníka OSN ze dne 5. června 2013 o právních návrzích týkajících se občanské společnosti v Egyptě,

[1] Přijaté texty, P7_TA(2013)0095.

– s ohledem na prozatímní stanovisko k návrhu zákona o organizacích občanské společnosti v Egyptě, které dne 15. června 2013 přijala Evropská komise pro demokracii prostřednictvím práva (Benátská komise),

– s ohledem na prohlášení 40 egyptských organizací občanské společnosti ze dne 30. května 2013,

– s ohledem na osm základních úmluv MOP, které Egypt ratifikoval,

– s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora o spolupráci EU s Egyptem v oblasti veřejné správy ze dne 18. června 2013,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 a 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že Egypt je největší ze zemí arabského jara, spojovacím článkem v jižním Středomoří, významným obchodním partnerem EU a jedním z hlavních příjemců pomoci poskytované EU; vzhledem k tomu, že politický, hospodářský a sociální vývoj v Egyptě se výrazně odráží nejen v situaci celého regionu, ale i za jeho hranicemi;

B. vzhledem k tomu, že Egypt prochází kritickým obdobím přechodu k demokracii; vzhledem k tomu, že tato země řeší zásadní problémy v oblasti právního státu, dodržování lidských práv a základních svobod a sociální spravedlnosti; vzhledem k tomu, že stupňující se politické napětí prohlubuje vnitřní polarizaci egyptské společnosti a vede k manifestacím a násilným střetům; vzhledem k tomu, že případy neúměrného použití síly a násilí proti pokojným demonstrantům ze strany bezpečnostních složek a neidentifikovaných skupin zůstávají bez potrestání;

C. vzhledem k tomu, že dne 22. listopadu 2012, osm dní po ukončení jednání pracovní skupiny EU-Egypt, prezident Mursí vydal ústavní prohlášení, v němž mimo jiné postavil prezidentský úřad mimo soudní dohled; vzhledem k tomu, že o několik dní později prezident sice toto prohlášení odvolal, avšak vyhrocená situace již vedla ke vzniku demonstrací;

D. vzhledem k tomu, že miliony lidí vyšly v Káhiře a jiných místech Egypta do ulic, aby v pokojné demonstraci nebývalého rozsahu žádaly odstoupení prezidenta Mursího; vzhledem k tomu, že přívrženci prezidenta Mursího uspořádali demonstrace na podporu prezidenta a Muslimského bratrstva; vzhledem k tomu, že při těchto demonstracích přišly desítky lidí o život a mnoho lidí bylo zraněno; vzhledem k tomu, že několik ministrů a státních úředníků se na podporu lidového protestního hnutí probíhajícího v masovém měřítku vzdalo své funkce; vzhledem k tomu, že egyptské ozbrojené síly vydaly dne 1. července 2013 prohlášení, podle něhož mají egyptské politické orgány 48 hodin na to, aby splnily požadavky občanů, v opačném případě ozbrojené síly zasáhnou a předloží politický plán dalšího postupu v zemi;

E. vzhledem k tomu, že demonstranti již měsíce protestují proti prezidentu Mursímu, jelikož se celková situace v zemi za vlády Muslimského bratrstva nezlepšila, ale zhoršila; vzhledem k tomu, že povstalecké hnutí (Tamarod) oznámilo, že aktivisté shromáždili více než 22 milionů podpisů při své petiční kampani za ztrátu důvěry prezidenta Muhamada Mursího a za uspořádání předčasných prezidentských voleb, a varovalo, že zahájí kampaň občanské

neposlušnosti, pokud tak prezident neučiní; vzhledem k tomu že opozice vedená Frontou národní spásy ve svém dokumentu nazvaném „Revoluční prohlášení 1“ vyzvala demonstranty v celém Egyptě, aby pokračovali v pokojných manifestacích, dokud se současný režim zcela nezhroutí;

F. vzhledem k tomu, že jedinou cestu, jak v Egyptě překonat současné politické a sociální rozpory, vybudovat skutečnou a udržitelnou demokracii a umožnit realizaci nezbytných hospodářských reforem a správy ekonomických záležitostí, představuje všeobjímající politický proces založený na konsenzu, společné odpovědnosti a skutečném národním dialogu se smysluplnou účastí všech demokratických politických sil; vzhledem k tomu, že Egypt by neměl zmařit své úspěchy při přechodu k demokracii tím, že se navrátí k vojenské diktatuře;

G. vzhledem k tomu, že v mimořádně zranitelném postavení jsou v současném procesu transformace v Egyptě ženy; vzhledem k tomu, že ženy účastnící se protestů jsou často vystaveny násilí, sexuálním útokům, testům panenství a dalším formám ponižujícího zacházení, přičemž aktivisté bojující za práva žen často čelí obtěžování a zastrašování; vzhledem k tomu, že výrazně slábne účast žen na politickém životě v zemi;

H. vzhledem k tomu, že Egypt čelí zhoršujícím se ekonomickým problémům; vzhledem k tomu, že k zajištění ekonomické prosperity v zemi je nutná politická stabilita, zdravá ekonomická politika, boj s korupcí a mezinárodní podpora; vzhledem k tomu, že zásadními aspekty přechodu k otevřené, stabilní, demokratické, svobodné a prosperující egyptské společnosti jsou sociální spravedlnost a vyšší životní úroveň občanů;

I. vzhledem k tomu, že občanská společnost sehrává v rámci přechodu k demokracii v Egyptě zásadní úlohu a musí jí být umožněno volné působení; vzhledem k tomu, že právo na sdružování jde ruku v ruce s právem na přístup k finančním prostředkům a je na tomto právu závislé; vzhledem k tomu, že mezinárodní a domácí nevládní organizace čelí v zemi rostoucímu nátlaku, nepřátelským útoků, obtěžování a zastrašování; vzhledem k tomu, že dne 4. června 2013 odsoudil trestní soud v Káhiře 43 zahraničních a egyptských pracovníků nevládních organizací až k pětiletému trestu odnětí svobody za činnost spojenou s občanskou společností a nařídil zabavení majetku a uzavření místních poboček pěti mezinárodních nevládních organizací, které v Egyptě působí již dlouhou dobu, konkrétně Nadace Konráda Adenauera, Národního demokratického institutu, Mezinárodního republikánského institutu, organizace Freedom House a Mezinárodního centra pro novináře; vzhledem k tomu, že tyto rozsudky jsou součástí zastrašovací kampaně, kterou v vedou egyptské vládní orgány proti nevládním organizacím;

J. vzhledem k tomu, že dne 29. května 2013 předložil prezident Mursí horní komoře egyptského parlamentu (Šúra) nový návrh zákona o sdruženích; vzhledem k tomu, že tento návrh zákona byl tvrdě kritizován jak v Egyptě tak v zahraničí, neboť umožňuje přílišné a svévolné restrikce při činnosti týkající se organizací občanské společnosti ze strany státních orgánů; vzhledem k tomu, že každý nový zákon o sdruženích musí být v souladu s mezinárodními standardy a závazky, které Egypt přijal;

K. vzhledem k tomu, že v tomto kritickém období politického, ekonomického a sociálního přechodu v Egyptě hrají klíčovou úlohu v oblasti pracovně-právních vztahů nezávislé

odbory; vzhledem k tomu, že existují pravidelné zprávy o případech omezování práv pracujících na vytváření nezávislých svazů a o represích a zastrašování těch, kdo se pokoušejí organizovat a stávkovat; vzhledem k tomu, že neuznávání nezávislých svazů a odmítání jednání s nimi ze strany zaměstnavatelů je zdrojem výrazného sociálního napětí;

L. vzhledem k narůstajícím obavám z omezování svobody svědomí, vyznání a náboženství v Egyptě;

M. vzhledem k tomu, že nezávislý a svobodný tisk a sdělovací prostředky tvoří ve skutečné demokracii klíčovou součást společnosti; vzhledem k tomu, že došlo k nárůstu fyzického násilí proti novinářům a jejich šikanování; vzhledem k tomu, že byla zahájena četná soudní řízení proti novinářům a bloggerům za urážky prezidenta; vzhledem k tomu, že od doby, kdy se prezident Mursí ujal svého úřadu, se v Egyptě zvýšilo množství případů rouhačství;

N. vzhledem k tomu, že v článku 2 dohody o přidružení uzavřené mezi EU a Egyptem se uvádí, že vztahy mezi oběma stranami mají být založeny na dodržování demokratických zásad a základních lidských práv a vést k politice podle hesla „víc za víc“, která je základním kamenem revidované evropské politiky sousedství;

O. vzhledem k tomu, že v rámci pomoci, kterou poskytuje EU, obdržel Egypt mezi lety 2007 a 2012 přibližně 1 miliardu EUR a vzhledem k tomu, že EU přislíbila pomoc ve výši 5 miliard EUR, které budou plně k dispozici jen tehdy, budou-li splněny podmínky stanovené MMF;

P. vzhledem k tomu, že nedávná zvláštní zpráva Evropského účetního dvora o „spolupráci EU s Egyptem v oblasti veřejné správy“ uvádí, že pomocí opatření EU na podporu demokracie a lidských práv bylo v zemi v posledních několika letech dosaženo malého pokroku;

1. vyjadřuje solidaritu s egyptským lidem v tomto klíčovém období přechodu země k demokracii a upřímnou soustrast rodinám obětí a požaduje, aby ti, kdo jsou za tyto činy odpovědní, byli předáni spravedlnosti;

2. vyzývá egyptskou vládu, aby zajistila bezpečnost pro všechny občany, bez ohledu na jejich politické názory a příslušnost a na jejich vyznání, aby dodržovala lidská práva a základní svobody a chránila právo na svobodu sdružování a projevu a dodržovala a plnila své mezinárodní závazky; vyzývá všechny strany, aby jednaly odpovědně a vyhnuly se jakýmkoli násilným akcím a provokacím, které mohou podrývat nebo brzdit legitimní právo lidu pokojně demonstrovat a svobodně vyjadřovat svou vůli a své mínění;

3. vyzývá všechny politické činitele, aby usilovali o co nejrychlejší zahájení národního dialogu v zájmu usmíření založeného na toleranci, zapojení všech stran a nenásilí s cílem podporovat demokratickou transformaci a budování účinných demokratických orgánů v zemi;

4. žádá okamžité ukončení veškerých projevů násilí, sexuálních útoků, testů pannenství nebo jiného ponižujícího zacházení s účastnicemi demonstrací a bojovnicemi za práva žen, lesbiček, gayů, bisexuálů a transsexuálů a důkladné a nezaujaté vyšetření všech takových případů, jakož i postavení viníků před soud;

5. důrazně odsuzuje soudní rozhodnutí káhirského trestního soudu ze dne 4. června 2013 o odsouzení 43 egyptských a zahraničních pracovníků nevládních organizací k trestu vězení, o uzavření místních poboček pěti dotčených zahraničních organizací a o zabavení jejich majetku; domnívá se, že tento politicky motivovaný rozsudek, který kriminalizuje legitimní činnost zahraničních organizací v Egyptě, je nepřípustným útokem na svobodu shromažďování a projevu a představuje závažné narušení mezinárodního úsilí a úsilí EU o podporu Egypta v jeho politické transformaci; naléhavě žádá egyptské orgány, aby okamžitě upustily od všech forem pronásledování a zastrašování, jejichž obětí jsou nezávislé nevládní organizace v zemi, a zejména aby stáhly všechna trestní obvinění proti pracovníkům nevládních organizací;

6. vyjadřuje hluboké znepokojení nad návrhem nového zákona o nevládních organizacích a podporuje probíhající konzultace mezi egyptskými orgány a Benátskou komisí Rady Evropy, k nimž dal impuls zvláštní zástupce EU pro lidská práva;

7. vyjadřuje své znepokojení nad četnými zprávami o porušování pracovních práv v Egyptě; vyzývá egyptské orgány, aby pracujícím umožnily uplatňovat jejich práva na shromažďování a pokračování odborových aktivit a aby vnitrostátní právní předpisy sladily s úmluvami MOP, jejichž smluvní stranou je Egypt; požaduje, aby bylo zrušeno omezení uvedené v článku 53 nové ústavy, podle něhož může v rámci jedné profese fungovat pouze jedna odborová organizace;

8. vyzývá egyptské orgány, aby převzaly odpovědnost za splnění požadavků nezbytných k tomu, aby MMF a EU uvolnily prostředky určené na pomoc této zemi; připomíná, že EU je připravena pomoci Egyptu, aby se zajistilo, že reformy vedoucí k hospodářské obnově budou řešeny odpovědně a rychle;

9. naléhá na EU a její členské státy, aby egyptským nevládním organizacím i nadále poskytovaly rozsáhlou finanční podporu a technickou pomoc a aby s nimi spolupracovaly na posílení povědomí o občanské společnosti a rozvoji kultury občansko-právních řízení a činností spjatých s občanskou společností v zemi, neboť se jedná o zásadní prvky skutečné a udržitelné demokracie;

10. vyzývá místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby její úřad převzal úlohu zprostředkovatele pro nalezení cesty z krize;

11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, parlamentům a vládám členských států a parlamentu a vládě Egypta.